
Medici z 3. LF dobrovolničili. Někdy tak jen online poslouchali

Medici z 3. LF dobrovolničili. Proto někdy jen online poslouchali

Vedle slov koronavirus, covid a pandemie se pojmy **distanční vzdělávání** nebo **distanční výuka** ocitly v popředí nejužívanějších slov a slovních spojení současnosti. Multimediální forma řízeného studia (tak praví Wikipedie) se na přechodnou dobu, během níž osiřely přednáškové sály, stala jediným spojením mezi studenty a vyučujícím. Redakce *iForum* se pokusila od zástupců fakult zjistit, jak „to“ šlo a jak konkrétní vyučující získané zkušenosti hodnotí.

- **RNDr. Jana Faulknerová Matějčková, Ph.D.** působí na Ústavu biochemie, buněčné a molekulární biologie 3. lékařské fakulty UK a vyučuje předmět *Buněčné základy medicíny*.

Webinář s využitím Adobe Connect

Než do zaběhnutých zvyklostí zasáhl koronavirus, probíhaly semináře a praktika na *Ústavu biochemie, buněčné a molekulární biologie* klasicky, tedy po kruzích, ve skupinách po zhruba 20–25 studentech. Po uzavření škol bylo i zde nutno ze dne na den přejít na distanční výuku. „V našem případě interaktivních seminářů to bylo docela náročné,“ vrací se do časů *před online* biochemička z 3. LF UK. „Pro mě osobně bylo nejtěžší vybrat si, v jakém programu budu ‘vysílat’, a pak se jej alespoň v základní míře naučit ovládat. Hodně mi v tom pomohlo naše IT oddělení, tamní kolegové byli neustále na příjmu a radili nám. Poděkování zaslouží též Centrum pro podporu e-learningu UK. Lidé z něj během pár dní uspořádali webináře a naučili nás základy vedení online výuky,“ netají svůj vděk **Faulknerová Matějčková**.

Pro komunikaci se „svými“ studenty si vyučující vytvořila skupinu na facebooku, kde mohla sdílet veškeré informace o chystané výuce. Prostřednictvím sociální sítě zadávala i krátké úkoly, které si medicíci měli na seminář připravit a jejichž řešení posílali před další výukou. „Pomocí programu Adobe Connect jsem pak ve stanoveném termínu spustila webinář. Na něm jsem vycházela z předem připravené prezentace, do které byly zapracovány právě ony vyřešené úkoly studentů,“ upřesňuje vyučující. A prozrazuje, že v průběhu webináře dostal slovo každý jednotlivý student, který zadání vypracoval: úkol okomentoval, seznámil ostatní s vlastním řešením, co sám k danému problému zjistil, jak postupoval atd. Pokud něco při prezentaci z úst mediků nezaznělo, vyučující doplnila.

Medici třeba „jen“ poslouchali

„I když několik mých studentů někde *dobrovolničilo*, tak jsem neměla problém s tím, že by se studenti výuky neúčastnili. Někteří se omluvili, že budou ‘jen’ poslouchat, neboť byli v nemocnici, a tak se nemohli interaktivně podílet. Ale jinak jsem měla vždy na výuce skoro plno, ‘přišli’ všichni studenti,“ hodnotí biochemička velmi pozitivně zájem o online výuku mezi

mediky.

Zkušenosti s distanční výukou prý pedagožka z 3. LF UK tak moc mile překvapil, že ji nabil energií a nápady pro vymýšlení dalších nových seminářů. „Přiznávám, na úplném začátku jsem se distančního způsobu výuky bála. Nakonec to bylo velmi příjemné a tímto způsobem i interaktivní. Pokud totiž studenti chtěli něco dalšího vědět, napsali to většinou do chatu a já mohla operativně reagovat,“ přiznává pedagožka.

Manžel osobním strážcem

Úskalí distanční výuky si je samozřejmě vědoma i **Jana Faulknerová Matějčková**. „Pominu, že jsem si musela pořídit nový notebook, abych mohla pracovat z domova, vlastnila jsem trochu archaický typ, bez webkamery. Takže mě to alespoň přimělo konečně si vybrat a koupit nový,“ říká s úsměvem vyučující. V počátcích, jak přiznala, bylo třeba vyřešit problémy s výukou, s ovládáním celého programu, aby měla výuka spád a odpadly případné rušivé momenty. „Zkoušely jsme si online výuku s kolegyněmi nanečisto: připojovaly jsme se na zkušební webinář, a zároveň s tím si telefonovaly a říkaly si, co která vidíme apod. Naostro, při reálné výuce jsem ‘vysílala’ přes notebook a vedle na stole jsem měla spuštěný stolní PC. To pro kontrolu, abych reálně viděla, jak vše vidí studenti. A taky zda vidí všechno, co chci, aby viděli. Párkrát jsem jim třeba něco ukazovala na svém PC, a pak jsem zjistila, že oni to vůbec nevidí,“ usmívá se nad vzpomínkou biochemička.

Dalším, určitě milým úskalím bylo a je pro online výuku, že má doma dvě malé dcery. „Takže vyvstal problém, ‘co s nimi’? V tomto mi naštěstí moc pomohl manžel, který v danou chvíli působil jako hlídač-osobní strážce, který vlastním tělem

a dostupnými prostředky bránil holčičkám vstupu do pokoje, kde jsem učila. Nezbytné proto bylo navzájem si rozvrhnout náš čas pro práci. Zvládli jsme to!“ uzavírá další školně-rodinnou zkušenost pedagožka.

Pozitiva? Mnozí neměli dost

Distanční výuka přinesla **Janě Faulnerové Matějčkové** určitě zcela nový pohled na online výuku. Při seminářích totiž běžně používala prezentace, ale online výuce předtím vůbec nevěřila. Přesto podle ní vše skvěle fungovalo. A nakonec distanční výuku hodnotí jako docela zajímavou zkušenost. „Zpětně kladně vidím i to, že jsem se musela naučit něco nového. Sice v rekordně krátkém čase, ale šlo to. Osvojila jsem si nový způsob vedení výuky, objevila jsem úplně nové programy a především zjistila, že mám kolem sebe kolegy, kteří ochotně přispěchají s radou či pomocí,“ říká biochemička. Pozitivní na tom všem bylo podle ní vidět i zájem některých studentů, kteří i přes vzniklou nelehkou situaci věnují výuce značnou pozornost. „Mnozí, jak se říká, ještě neměli dost a po oficiální prezentaci mi psali dotazy k jednotlivým tématům. Je skvělé, když se lidé dokážou s každou překážkou vypořádat a najít cestu, aby ‘to’ šlo,“ řekla pro *iForum* pedagožka.

Ke zkoušce snad přijde většina studentů osobně

Výuka všeobecného lékařství je v prvním ročníku zakončena souhrnnou zkouškou z biochemie, histologie, genetiky, molekulární biologie a imunologie. Zkouška je písemná, koná se tradičně v posluchárně, což v současné chvíli nebude pro všechny studenty možné, proto vyučující hledá spolu s kolegy možnosti online zkoušení (rozhovor vznikl 15. 5.). Jednání o distanční formě trvají již několik týdnů, řeší se všechna pozitiva a negativa online testování, hledají se možnosti, jak udělat obě formy srovnatelné a spravedlivé pro všechny. A jak se dá zabránit tomu, aby studenti nemohli opisovat, vyhledávat si odpovědi na internetu a podobně. „Teď jsme se ale již posunuli do fáze, kdy zkoušíme vytvořit testovací online zkoušku. Snad se situace zlepší a co nejvíce studentů se bude moci osobně dostavit na fakultu,“ pevně doufá **Jana Faulnerová Matějčková**.

Foto: V mezičase mezi výukou šila Jana Fauknerová Matějčková roušky pro nemocnice, proto ten šicí stroj na stole